

Kommunal Rapport

ANALYSE 2018 | ENDELIGE TALL
4. juli 2018

Førde

46 % av nøkkeltallene er forbedret siste år

nr. 1 justert for inntektsnivå | Fylke: nr. 1 | Gruppe: nr. 1
Nøkkeltallene er langt bedre enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

AnnONSE

90 | KBN Kommunalbanken
ÅR | Norge

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010-18

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene.

Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	82	178	97	192	81	25	7	40	6
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	65	121	71	145	38	10	5	20	1
Rangering inntektsnivå	261	261	244	267	265	274	257	297	298
Grunnskole	27	48	1	18	3	1	7	8	9
Pleie og omsorg	63	151	192	351	213	17	31	335	38
Barnevern	329	374	407	352	321	221	205	230	147
Barnehage	297	230	129	173	175	112	124	122	80
Helse			239	196	261	194	74	51	94
Sosial	199	317	334	352	286	317	288	258	364
Kultur		249	362	358	212	189	164	198	124
Økonomi	228	337	403	395	392	296	248	203	103
Kostnadsnivå		50	199	109	143	194	207	190	126
Miljø og ressurser	243		347	337	260	96	219	180	283
Saksbehandling			186	272	232	120	200	66	40
Vann, avløp og renovasjon			315	257	123	164	117	197	300

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	11	241	94	23	14	10	23	6
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	11	210	65	12	7	8	10	1
Grunnskole				1	1	6	9	11	9
Pleie og omsorg	81	152	198	179	133	117	40	225	38
Barnevern				224	177	99	129	152	147
Barnehage	159	166	150	187	109	42	56	36	80
Helse		336	379	387	311	135	180	78	94
Sosial	176	280	317	348	328	347	324	314	364
Kultur	244	247	276	309	132	128	112	138	124
Økonomi			327	303	213	261	242	195	103
Kostnadsnivå				255	217	186	195	174	126
Miljø og ressurser	167	174	317	232	63	27	75	215	283
Saksbehandling			154	104	206	77	155	43	40
Vann, avløp og renovasjon				187	120	91	317	311	300

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Hovedanalyse – endelig utgave 2018

Førde havner på en 1. plass i Kommunebarometeret 2017 fra Kommunal Rapport. Da har vi korrigert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er samlet sett helt i toppsjiktet i Kommune-Norge.

Førde er helt i toppsjiktet innen grunnskole. Kommunen er også inne på Topp 100-lista hva gjelder pleie og omsorg, saksbehandling, barnehage og helse.

Kommunen har sine svakeste plasseringer innen sosialtjeneste (364. plass) og vann, avløp og renovasjon (300. plass).

Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Førde på en 6. plass. Nøkkeltallene er langt bedre enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Grunnskolen: Karakterene på 10. trinn i Førde har vært ganske bra de siste fire årene, målt mot resten av Skole-Norge. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 14 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av fem). Det er en statistikk som er blant de beste i landet. På ungdomsskolen oppfyller de aller fleste lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning.

Pleie og omsorg: I Førde har 75 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen har økt med 5 prosentpoeng det siste året, det teller klart positivt i barometeret. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Førde tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 50 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem.

Barnevern: Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i

Førde ganske lav målt mot mange andre kommuner, 3,3 prosent. I Førde ble 88 rosent av sakene behandlet innen den vanlige tremånedersfristen. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Barnehage: Bemanningen i barnehagene i Førde er midt på treet. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. 33 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er på 36 prosent. 17 prosent av de ansatte i alle barnehager i Førde er menn. Andelen er høy målt mot de aller fleste andre kommuner. I Førde går 94 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Andelen er høy. Ulike talletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetspråklig barn er en marginal feilkilde.

Helse: Legedekningen i Førde er på 11,8 leger per 10.000 innbyggere. I Førde er det ledig plass på 33 prosent av fastlegelistene. Dekningen av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen er middels. De beste ligger på 180 årsverk per 10.000 småbarn. Ganske mange ansatte i Førde har videreutdanning innen psykisk helse, målt mot antall innbyggere.

Sosialtjeneste: Unge mottakere i Førde går ganske lenge på sosialhjelp. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 4,9 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på 3,7 prosent. Sosialstønad gis i over 10 måneder til 18 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 217. plass på denne tabellen. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er litt under normalen. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

Økonomi: Korrigert netto driftsresultat var på 4,5 prosent i Førde i fjor. Det er bra, i likhet med veldig mange andre kommuner. Målt over de siste fire årene har driftsmarginen vært solid. Netto renteesponert gjeld er mye høyere enn landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Førde ligger på 51 prosent. Investeringsnivået har vært ganske lavt i Førde de fire siste årene.

Kostnadsnivå: Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Førde er lave. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene litt under det som er normalnivået. Barnehagekostnadene i kommunen ligger midt på treet. Kostnadene innen barnevernet i Førde ligger nærmere de billigste enn de dyreste kommunene.

Kommunebarometeret 2018 i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

Litt forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune. Første rangering ble publisert i 2010. 2018-barometeret inkluderer 152 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Kommunal Rapport har alt ansvar for vektning, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen få tilfeller har vi fjernet data som har

framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

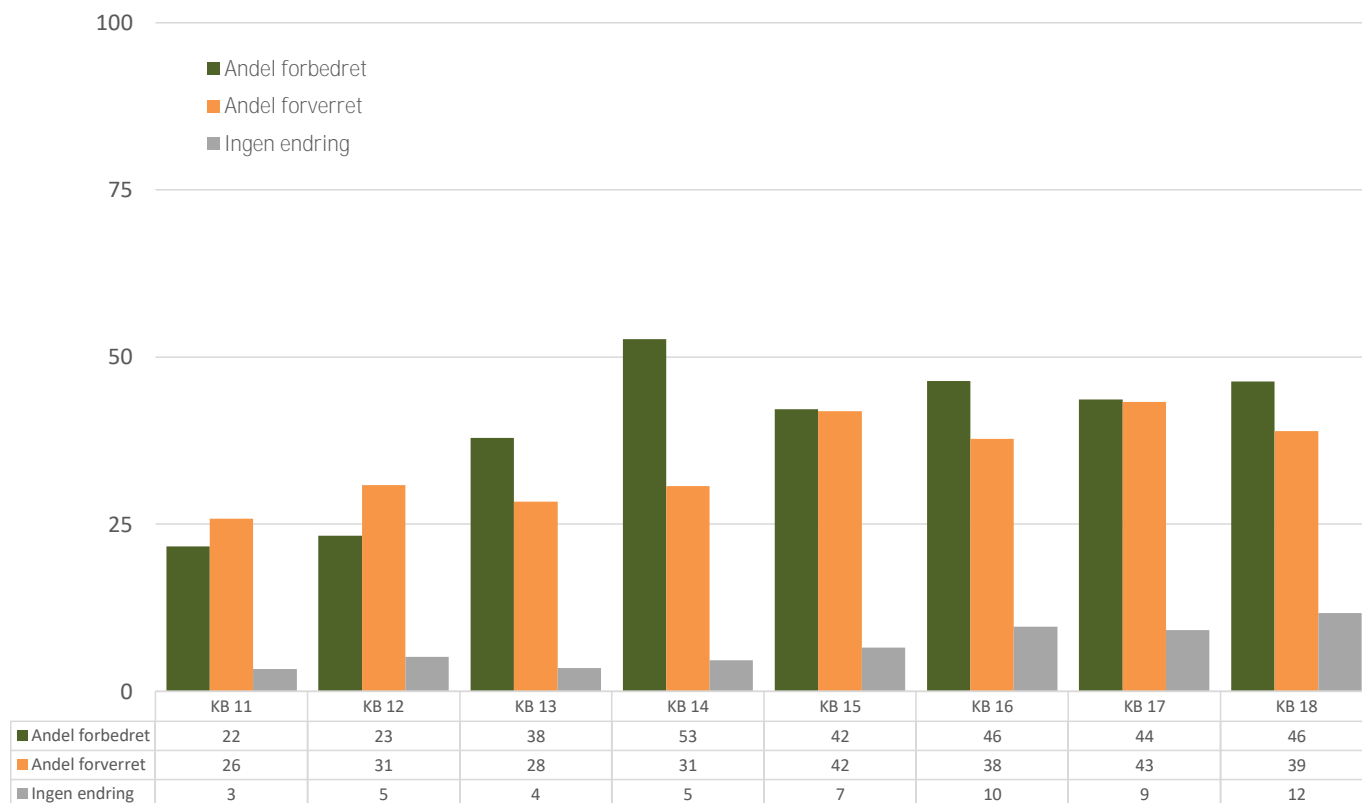
Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode *nok* tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene.

Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfeldigheter vil spille en rolle. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. Vi publiserer fra i år en **forbedringskår**, som viser nøkkeltall som har blitt bedre minus nøkkeltall som har blitt dårligere, justert ut fra hvor stor vekt nøkkeltallet har i barometeret.

Vil du lese mer om kildene som er brukt? Gå til denne artikkelen: kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2018/metode

Kommunens forbedringskår

Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året, justert for nøkkeltallets vekt i

barometeret. Indikatorer som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i «ingen endring». En typisk kommune har

de siste årene forbedret omtrent 50 prosent av nøkkeltallene, justert for indikatorenes vekt.

Kommunens forbedringskår målt mot Kommune-Norge

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

Andelen er vektet som vektingen i Kommunebarometeret, slik at beregningen legger mest vekt på sentrale nøkkeltall.

Ikke alle nøkkeltall kan forbedres, og noen nøkkeltall reflekterer en fast skala mellom kommunene (hvor noen får bedre resultat på bekostning av andre). Men i stor grad er det mulig å forbedre seg innen de indikatorene som er i bruk i Kommunebarometeret. Det indikerer også utviklingen i Kommune-

Norge samlet: Hvert år er det en klart større andel av nøkkeltallene som blir bedre, enn dårligere.

Grunnskole

9 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

45

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 %)	41,4	41,7	41,4	106	41,0	43,0	4,8	4,8	4,3
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	41,3	41,5	41,7	161	41,4	44,5	3,9	4,0	3,8
FRAFALL: Andel elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående innen fem år (10 %)	84	82	79	93	73	87	5,7	5,4	4,8
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (5 %)	16,9	13,9	13,7	1	24,1	19,5	6,0	6,0	6,0
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	6,3	6,1	5,8	10	8,7	6,2	5,4	5,7	6,0
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	2,5	2,7	3,3	21	4,9	2,9	6,0	5,9	5,7
SKOLEBIDRAG: Skoleresultater korrigert for sosiale faktorer på ungdomstrinnet, snitt siste to år (10 %)	3,5	3,4	3,4	116	3,5	3,7	4,3	3,5	3,5
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn (5 %)	48	55	87	69	70	100	1,7	2,2	4,7
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn (5 %)	63	73	89	51	68	100	3,6	4,0	5,2
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn (2,5 %)	97	93	92	305	95	100	5,3	4,1	4,1
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn (2,5 %)	97	98	99	162	96	100	5,2	5,3	5,6
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	96	96	96	6	91	95	6,0	6,0	6,0
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	91	91	91	11	86	90	6,0	6,0	6,0
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	6,7	5,1	5,0	120	5,2	2,8	3,9	4,5	4,5
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	10,2	9,0	8,9	142	9,2	5,0	4,5	4,6	4,4
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	10,6	11,6	11,1	224	10,2	6,3	4,5	3,8	3,9
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	47	45	46	62	16	68	4,3	4,3	4,4
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	49	52	53	66	29	82	3,9	4,1	4,3
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	0	0	0	230	8	51	1,0	1,0	1,0

Grunnskole

9 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

45

Førde er helt i toppsjiktet i sektoren. Karakterene på 10. trinn i Førde har vært ganske bra de siste fire årene, målt mot resten av Skole-Norge.

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt også det siste året, men ikke like raskt som før. At valgfag er med i beregningsgrunnlaget, har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene.

Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet er nå på 73 prosent. Andelen elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er nå på 79 prosent. Frafallet har økt en del fra kullet som startet i 2011, til de som begynte året etter. Nedgangen i andelen som har fullført og bestått er på 3 prosentpoeng.

14 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av fem). Det er en statistikk som er blant de beste i landet.

På 8. trinn ligger 6 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem).

Statistikk publisert i fjor indikerer at skolene i kommunen bidrar ganske normalt til elevenes resultater.

Andelen lærere som oppfyller de nye kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt. 70 prosent av lærerne som underviser i fagene på barneskolen har minst 30 studiepoeng i faget. På ungdomsskolen er andelen nå 68 prosent. De aller fleste lærerne i barneskolen som underviser i fagene, oppfyller de nye

kompetansekravene i norsk, engelsk og matte, ifølge statistikken for kommunen.

På ungdomsskolen oppfyller de aller fleste lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning.

Ifølge Elevundersøkelsen sier 96 prosent av elevene på 7. trinn. Det gir Førde en 6. plass på denne tabellen. Snittet er på 91 prosent.

91 prosent av elevene på 10. trinn sier at de trives godt. I Norge er snittet 86 prosent.

Andelen elever som får spesialundervisning har nasjonalt økt marginalt i småskolen det siste året, til 5,2 prosent. Andelen er uendret på 5.-7. trinn (9,2 prosent) og tilnærmet lik på ungdomstrinnet (10,2 prosent). Andelen elever i småskolen i Førde som får spesialundervisning, 5 prosent, er lavere enn i veldig mange andre kommuner. Andelen er omtrent som for ett år siden.

På 5.-7. trinn får 8,9 prosent av elevene spesialundervisning. Det er ikke særlig høyt målt mot mange andre kommuner. De som ligger lavest er på 5 prosent eller lavere.

På ungdomsskolen får 11,1 prosent av elevene spesialundervisning.

På landsbasis har 16 prosent av elevene i småskolen leksehjelp. Mange flere får leksehjelp i småskolen i Førde enn det som er vanlig. Andelen på 46 prosent gir en 62. plass på denne tabellen.

På 5.-7. trinn nasjonalt gis leksehjelp til 29 prosent.

På dette trinnet i Førde får langt flere elever leksehjelp, enn i landet ellers.

8 prosent av elevene på ungdomsskolen i Skole-Norge får leksehjelp.

I kommunen er det ingen som får leksehjelp på ungdomsskolen, ifølge statistikken.

Pleie og omsorg

38 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

66

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Pluss	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 %)	71	70	75	227	74	84	3,0	2,4	3,6
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov (10 %)	100	90	91	59	80	98	6,0	5,1	5,3
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (10 %)	48	29	50	136	37	86	4,1	2,8	3,9
KORTTIDSPASSER: Andel korttidsplasser av alle totalt antall plasser med heldøgns omsorg (5 %)	23	23	23	142	19	58	3,6	3,6	3,0
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem (5 %)	40	26	29	206	1	59	4,2	2,3	2,8
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem (5 %)	56	37	35	76	0	58	6,0	4,1	3,9
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	97	97	97	244	87	100	5,8	5,8	5,7
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet, målt mot andel over 80 år som ikke bor på institusjon (5 %)	19	9	25	26	10	28	5,1	2,7	5,4
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år (5 %)	3	3	3	277	4	13	2,1	2,1	2,1
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie (5 %)	3,6	4,0	4,5	181	4,8	10,5	2,0	2,2	2,5
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iverettes innen 15 dager (5 %)	95	85	98	245	95	100	3,3	1,0	5,1
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	0	8	1	42	105	0	6,0	5,9	6,0
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år (2,5 %)		49	54	131	40	71		4,0	4,5
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år (2,5 %)	5,1	5,0	4,9	125	5,3	13,3	2,8	2,8	2,7
BEMANNING: Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1.000 innb over 80 år (2,5 %)	30,1	26,5	26,8	14	8,9	24,2	6,0	6,0	6,0
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon (2,5 %)	5	41	41	103	12	57	1,5	4,5	4,6
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i arbeid og studier (5 %)	81	83	82	148	77	96	3,7	4,1	4,0
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter (5 %)	48	58	55	263	60	85	2,6	3,5	3,3
FUNKSJONSHEMMETE: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere (5 %)					9	21			

Pleie og omsorg

38 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

66

Nasjonalt har 74 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil. Én av fire mangler altså fagutdanning i sektoren.

I Førde har 75 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen har økt med 5 prosentpoeng det siste året, det teller klart positivt i barometeret.

Av dem som bor på sykehjem, har 80 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Førde er det hele 91 prosent som er i denne kategorien. Det kan synes som om omsorgen i veldig stor grad er hjemmebasert.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem gamle på sykehjem har en grad av demens. Antallet plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Førde tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 50 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Få kommuner har økt denne dekningsgraden så mye det siste året, som det Førde kan vise til. Dekningsgraden har økt med 21 prosentpoeng.

I gjennomsnitt er knapt 20 prosent av sykehjemsplassene i Norge nå korttidsplasser. Andelen har økt litt de siste årene. Kommunen har ikke veldig mange plasser avsatt til korttidsopphold. De beste

kommunene ligger på 58 prosent. Førde ligger på 22 prosent.

For første gang på 10 år økte ikke legedekningen på sykehjem nasjonalt i fjor. I snitt er det 33 minutter med lege per beboer per uke.

Omfanget av tjenesten var omtrent uendret i Førde i fjor.

På sykehjem ble det nasjonalt mindre tid med fysioterapeut per beboer i fjor. Det er første gang siden 2009 at tilbudet faller. Snittet per beboer på sykehjem er nå på 25 minutter i uka.

Målt per beboer er tiden med fysioterapeut på sykehjem i Førde på 35 minutter i uka, mens de beste er oppe på 58 minutter.

Landet sett under ett er 87 prosent av plassene på sykehjem nå det som kan regnes som moderne enerom. Bruk av andres plasser kan være en feilkilde i statistikken i enkelte kommuner.

97 prosent av rommene på sykehjem er regnet som moderne enerom.

Andelen vedtak om hjemmetjeneste som er håndtert innen 15 dager har for landet gått ned til drøyt 95 prosent.

Nesten alle vedtak om hjemmetjeneste blir satt i verk innen 15 dager, ifølge tall fra Helsedirektoratet.

For landet totalt er det registrert trygghetsalarmer som tilsvarer 40 prosent av de over 80 år som bor hjemme.

Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen litt over middels.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene. Andelen ligger nå på 8,9 årsverk per 1.000 innbyggere over 80 år.

I Førde er det 26,8 årsverk med geriatrisk

sykepleier per 1.000 gamle innbyggere.

Andelen funksjonshemmete som helt har fått innfridd behovet om bistand til å delta i jobb eller studier er nasjonalt på 76 prosent. Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det 82 prosent av de med funksjonshemninger, som får helt har fått innfridd behovet for bistand til å delta i arbeid og studier. De beste ligger på 96 prosent.

Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmete også utenom arbeid og studier. I Førde er det 55 prosent som helt har fått oppfylt sitt behov. De beste ligger på 85 prosent.

Barnevern

147 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

47

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2016	KB 2017
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet (15 %)	3,1	3,4	3,3	29	4,3	3,2	5,8	5,6	5,9
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (15 %)	92	92	88	218	87	100	5,3	5,3	4,9
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (10 %)	79	86	80	182	81	94	4,3	4,9	4,3
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem (10 %)					34	22			
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år (10 %)					32	23			
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (10 %)	3,6	3,8	3,8	344	4,8	8,8	1,9	1,6	1,7
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244 (5 %)	19	19	19	197	20	11	4,3	4,1	4,1
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)	81	76	100	1	94	100	3,2	1,8	6,0
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)	87	84	84	268	92	100	4,0	3,2	2,5
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	62	82	76	235	85	100	2,6	4,2	3,6
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	79	80	75	234	83	99	4,2	4,1	3,2
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (2,5 %)	9 737	9 912	14 513	64	9 064	20 319	2,7	2,4	4,0
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (2,5 %)	1	2	2	24	0	3	6,0	6,0	4,3

Et nytt nøkkeltall er andelen barn i barnevernet, justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelene i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav, men man kan også argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel – i utgangspunktet må det være positivt at barn ikke er omfattet av tiltak. I snitt er 4,3 prosent av barna omfattet av tiltak. Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Førde ganske lav målt mot mange andre kommuner, 3,3 prosent.

Andelen saker som tar mer enn tre måneder å behandle, gikk litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 87 prosent av sakene. Andelen fristbrudd har nasjonalt aldri vært lavere. I Førde ble 88 prosent av sakene behandlet innen den vanlige tremånedersfristen.

Sett de fire siste årene under ett, er statistikken litt bedre enn i normalkommunen.

Av barn som er i barnevernet, er 34 prosent plassert i institusjon eller fosterhjem. Andelen har nasjonalt vært stabil de siste årene. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Målt mot antall mindreårige har bemanningen i barnevernet økt med 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene, og har aldri vært høyere.

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Førde er relativt lav, med 3,8 stillinger per 1.000 mindreårige i kommunen. I fjor var bemanningen om lag uendret.

Antall barn per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Førde er det 19 barn, mot et landssnitt på 20 barn per årsverk.

I landet samlet har 94 prosent av barna under omsorg en omsorgsplan. Andelen har aldri vært høyere.

Alle barn som er omplassert, har en omsorgsplan. Det er slik det skal være.

Målt over de siste fire årene er det en del barn i Førde som har manglet en omsorgsplan.

Andelen barn med tiltak og en utarbeidet plan er middels målt mot resten av landet.

Kommunene bruker mer penger på forebyggende helsetiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere. Korrigert for lønns- og prisvekst økte utgiftene med nær 4 prosent i fjor, til drøyt 9.000 kroner per barn under 5 år.

I Førde er det regnskapsført lave netto utgifter til forebygging.

I to av de fire siste årene har kommunen oppgitt at den har spurt brukerne. Blir svarene

Barnehage

80 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

33

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	5,6	5,7	5,6	147	6,0	4,6	3,8	3,5	3,5
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i private barnehager (5 %)	5,7	5,6	5,4	28	6,2	5,0	3,6	4,2	4,8
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	94	92	90	280	95	100	5,3	5,0	4,6
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, andre barnehager (5 %)	100	100	90	209	95	100	6,0	6,0	4,3
FAGUTDANNING: Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	34	34	33	278	36	48	3,5	3,5	3,0
FAGUTDANNING: Andel ansatte i andre barnehager med relevant utdanning (5 %)	40	40	32	185	37	46	4,9	5,2	3,4
KJØNN: Andel ansatte som er menn, alle barnehager (7,5 %)	16,3	16,9	16,7	20	11,7	16,7	5,9	6,0	6,0
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år (7,5 %)	83	95	94	92	81	100	4,2	5,5	5,3
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	96	95	93	70	79	100	4,3	4,7	4,8
ÅPNINGSTID: Andel barnehager som har åpent minst 9 timer hver dag (5 %)	100	100	100	1	93	100	6,0	6,0	6,0
STØRRELSE: Barn per barnehage (5 %)	45	46	46	263	48	18	3,3	3,2	3,2
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (5 %)	6,7	7,0	7,2	153	5,9	11,9	2,3	2,5	2,6
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (2,5 %)	6,6	6,7	6,6	44	5,3	9,2	3,4	3,4	3,3
DEKNINGSGRAD: Andel barn 1-5 år med barnehageplass (2,5 %)	89	91	93	114	91	100	3,6	4,0	4,4

Bemanningen uttrykkes nå i barn per årsverk, i stedet for det noe vanskelig tilgjengelige «oppholdstimer per årsverk». Bemanningen var uendret i fjor i snitt, med 6 barn per voksen i kommunale barnehager og 6,2 barn per voksen i private barnehager. Legg merke til at SSBs statistikk avviker noe fra den som er tilgjengelig på barnehagefakta.no. Bemanningen i barnehagene i Førde er midt på treet. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå var bemanningen omtrent uendret i Førde i fjor.

Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi fra nå også med noen data for private barnehager. Blant styrere, pedagogiske ledere og andre ansatte er det på nasjonalt nivå svært liten forskjell på utdanningsnivået mellom kommunale og andre barnehager. 95 prosent av styrere og ledere har godkjent utdanning, mens 36 prosent av ansatte totalt har pedagogisk utdanning. Noen relativt få styrere og ledere i kommunale

barnehager i Førde står uten godkjent utdanning.

33 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er på 36 prosent.

Andelen menn ansatt i barnehager økte igjen på landsbasis i fjor, til 12 prosent. Andelen har nå økt ti år i strekk. 17 prosent av de ansatte i alle barnehager i Førde er menn. Andelen er høy målt mot de aller fleste andre kommuner.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 81 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt. I Førde går 94 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Andelen er høy. Ulike talletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Over tid er statistikken ganske god målt mot

resultatene ellers i Barnehage-Norge.

Nasjonalt har 93 prosent av barnehagene åpent minst 9 timer hver dag. NB: SSB vil heretter kun publisere hvor mange barnehager som er åpent 10 timer eller mer. 100 prosent av barnehagene i kommunen er registrert med lang åpningstid.

Et nytt nøkkeltall i barometeret er hvor store barnehagene er totalt. Utgangspunktet er at det er positivt for barna at barnehagene er små. Utviklingen går i retning av større og dermed antakelig også mer kostnadseffektive barnehager. Det er imidlertid ikke ensbetydende med at tilbudet blir bedre. «Foreldre som har barn i små barnehager, er mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager», heter det i en rapport fra Fafo. I snitt har en barnehage nå 48 barn. Barnehagene i kommunen har ifølge statistikken i snitt 46 barn.

Nasjonalt har 91 prosent av barna plass i barnehagen.

Helse	94 .plass						Andel nøkkeltall som har blitt bedre			30
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter			
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018	
7,5 % vekt i barometeret										
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	11,9	11,9	11,8	233	11,0	23,2	2,4	2,3	2,2	
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som har ledige plasser (5 %)	8	14	33	271	36	100	1,4	1,7	2,7	
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege (5 %)	8	0	0	1	1	0	4,5	6,0	6,0	
FASTLEGE: Andel ledige listeplasser (5 %)	-2	1	4	254	4	36	1,0	1,2	1,6	
HELSEØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	90	110	99	154	78	180	2,8	3,4	3,1	
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, per 10.000 innbyggere (5 %)	16,1	20,1	17,8	47	8,6	20,4	4,8	6,0	5,3	
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte (5 %)	139	171	110	130	72	671	2,4	2,4	1,5	
INNLEGGELSER: Antall innleggelses på sykehus per 1.000 innbyggere (5 %)	221	213	148	89	151	128	4,6	4,8	4,9	
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	100	100	100	1	87	100	6,0	6,0	6,0	
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	91	100	98	168	89	100	5,1	6,0	5,8	
VAKSINE: Andel 2-åringer som er med i vaksinasjonsprogrammet (10 %)	94	94	95	161	95	98	5,1	4,9	5,1	
VAKSINE: Andel 9-åringer som er vaksinert mot meslinger (10 %)	97	97	97	74	95	98	5,4	5,6	5,5	
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere (5 %)	670	673	678	271	671	586	2,4	2,3	2,2	
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (5 %)	100	80	81	295	195	599	1,9	1,7	1,7	

Førde er blant de 100 beste på årets tabell. Legedekningen fortsetter å øke, slik den har gjort de siste ti årene. Snittet er 11 leger per 10.000 innbyggere. Normalt har småkommunene langt høyere legedekning enn storbyene. Legedekningen i Førde er på 11,8 leger per 10.000 innbyggere.

I barometeret har vi tatt med flere nøkkeltall knyttet til fastleger, for å rette mer oppmerksomhet om tilgangen på disse. Andelen av fastlegelistene som faktisk er åpne, er nå på 36 prosent nasjonalt. Det er ikke mange fastleger som mangler totalt, men vi kjenner ikke til hvor mange av disse som for eksempel er vikarer. I Førde er det ledig plass på 33 prosent av fastlegelistene.

Det blir flere helsesøstre og jordmødre i

Kommune-Norge. Hvis det er feil stillingskode i A-meldingen, blir årsverkene ikke registrert riktig. Dekningen av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen er middels. De beste ligger på 180 årsverk per 10.000 småbarn.

Ganske mange ansatte i Førde har videreutdanning innen psykisk helse, målt mot antall innbyggere.

Førde har 110 jordmødre per 10.000 fødte barn. Dekningen er lav målt mot de beste i Kommune-Norge.

Statistikken for innleggelses er basert på nytt datagrunnlag, og ikke direkte sammenliknbar med tidligere år.

Det er et betydelig fall i andelen barn med helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår. Snittet i Norge har falt fra 95 til 87 prosent på

bare ett år.

89 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen 14 dager i Norge i fjor. Statistikken nasjonalt har blitt stadig bedre de ti siste årene. Nesten alle 9-åringene i kommunen er vaksinert mot meslinger, ifølge statistikken. Det er bra.

Sosialtjeneste

364 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

30

7,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 %)	4,8	4,6	4,9	319	4,4	2,2	1,8	2,3	1,9
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	4,6	4,9	5,4	339	5,3	2,5	2,9	2,6	2,1
SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	11,5	11,5	10,0	301	5,9	3,9	3,3	3,2	3,0
SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	6,1	5,9	4,9	264	3,7	2,4	3,4	3,7	3,7
SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)	34	34	42	323	38	15	2,6	2,9	1,8
SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder (5 %)	13	17	18	217	20	5	4,0	3,5	3,4
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	16	16	15	295	10	6	4,8	5,1	4,5
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	12	18	7	179	16	36	2,4	3,0	2,0
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	198	138	105	84	57	246	3,8	3,3	3,1
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	60	61	58	320	70	100	3,0	3,1	2,6
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)	15	13	10	106	9	74	1,7	1,7	1,5

Stønadslengden for unge mottakere gikk marginalt opp nasjonalt i fjor, og er på 4,4 måneder. Vi må tilbake til 2010 for å finne lengre stønadstid.

Unge mottakere i Førde går ganske lenge på sosialhjelp. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor.

Blant mottakere over 25 år er stønadstiden nasjonalt den lengste som er registrert de siste ti årene – 5,3 måneder.

For de over 25 år i kommunen er stønadstiden litt lenger enn normalen. Voksne går omtrent like lenge på stønad nå som for ett år siden.

Når vi korrigerer for behovet, går 10 prosent av de over 25 år på sosialhjelp. Snittet er 5,9 prosent.

Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 4,9 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på 3,7 prosent.

38 prosent av de som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder. Andelen er nasjonalt på sitt høyeste nivå de siste 10 årene. Om lag halvparten av disse får stønad i mer enn 10 måneder, en andel som også gikk opp i fjor.

Hele 42 prosent av dem som går på sosialstønad i Førde mottar den i minst 6 måneder. Andelen er ganske høy målt mot de fleste andre kommuner. De beste ligger på 15 måneder.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 18 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 217. plass på denne tabellen.

Nasjonalt har 10 prosent av de med sosialhjelp, dette som hovedinntekt. Andelen har falt betydelig det siste året, og er nå på det laveste nivået i nyere tid.

Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er litt under normalen. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

70 prosent av søknadene om kommunal bolig

ble i snitt innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene.

I Førde ble 58 prosent av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Individuell plan er fortsatt relativt lite brukt i sosialtjenesten. Målt mot hvor mange som går lenge på sosialhjelp, er det nasjonalt bare 9 prosent som har et slikt tiltak.

Et mulig verktøy i sosialtjenesten er at brukerne har en individuell plan. I Førde er dette lite brukt.

Kultur	124 .plass						Andel nøkkeltall som har blitt bedre			53
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter			
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018	
2,5 % vekt i barometeret										
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (7,5 %)	5,6	5,9	6,0	83	4,6	8,9	3,9	4,0	4,1	
BIBLIOTEK: Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket (fra Norsk kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	24	23	23	38	14	26	5,4	5,2	5,3	
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (5 %)	4,1	3,7	3,1	202	3,0	7,1	2,6	2,9	2,5	
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (15 %)	520	519	581	281	1 294	3 444	1,7	1,8	1,8	
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger (15 %)	288	229	110	405	775	1 621	1,7	1,5	1,0	
KINO: Kinobesøk per innbygger (2,5 %)	3,5	3,4	3,1	38	2,2	4,0	5,2	4,7	4,9	
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking), per 1.000 innbyggere (15 %)	15,4	14,1	15,8	11	9,2	12,5	6,0	6,0	6,0	
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	17	17	15	303	15	52	2,1	2,0	1,8	
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	12	16	18	79	13	24	2,4	3,4	4,1	
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innb. under 20 år (10 %)	4,1	4,0	3,7	93	1,9	10,1	2,7	3,0	2,8	
FRIVILLIGE: Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige (10 %)	4,0	2,2	2,9	308	6,8	18,7	1,9	1,4	1,6	

I Kommune-Norge samlet var besøket på biblioteket uendret i fjor. Snittet er på 4,6 besøk per innbygger. Biblioteket i Førde har litt høyere besøk enn normalen, ifølge statistikken.

14 prosent av den voksne befolkningen i Norge er aktive lånere på biblioteket, ifølge Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking. I Førde er 23 prosent av de voksne registrert som aktive lånere.

Bibliotekene låner ut stadig mindre, nasjonalt har omfanget aldri vært mindre per innbygger (3 utlån). Justert for lønns- og prisvekst brukte en kommune i snitt 775 kroner per innbygger av egne penger på idrett og idrettsanlegg i fjor. Det er rekord. Netto utgifter til idrett og anlegg er lave i Førde - 110 kroner per innbygger. Det gir en 405. på denne tabellen.

Telemarksforsking setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Førde er sysselsettingen svært høy målt mot folketallet.

15 prosent av de mellom 6 og 15 år går nå på kultur- og musikkskole nasjonalt. Andelen ble

litt lavere det siste året. I kommunene hvor tilbudet er mest populært, er det sju ganger så mange som går på kulturskolen, som i de kommunene med færrest elever. Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er ganske lav målt mot de fleste andre kommuner.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Førde får elevene litt flere timer undervisning enn i normalkommunen.

Økonomi

103 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

70

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste år, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	3,1	3,0	4,5	86	3,5	6,7	3,2	3,2	4,5
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste fire år, i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	2,8	2,8	2,7	145	2,7	5,7	4,1	3,5	3,4
DRIFTSMARGIN: Brutto driftsresultat siste år i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	2,0	3,5	6,1	42	3,2	7,1	3,7	4,0	5,5
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	7,2	7,8	10,6	190	11,4	26,2	2,9	2,6	2,9
DISPOSISJONSFOND: Endring i disposisjonsfond siste år (5 %)	1,1	0,6	2,8	84	1,4	5,2	3,6	2,5	4,6
GJELD: Netto renteekspontert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	68	61	51	298	36	-12	1,7	2,2	2,8
GJELD: Endring i renteekspontert gjeld siste år (5 %)	-0,4	-6,9	-10,5	50	-1,4	-16,5	3,7	5,5	5,1
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	1,5	1,0	0,0	104	0,6	-1,6	2,0	2,6	3,8
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	17,5	12,8	10,6	156	14,7	5,2	2,4	3,9	4,7
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	59	57	63	164	59	30	3,1	3,2	2,9
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	1,4	1,5	1,6	74	5,6	0,3	5,2	5,4	5,3

Godt driftsresultat nasjonalt betyr også at lista lagt høyt for å få gode karakterer. Derfor er det viktig å være oppmerksom på kommunens egen utvikling, og ikke bare se på tabellplasseringen.

Korrigert netto driftsresultat var på 4,5 prosent i Førde i fjor. Det er bra, i likhet med veldig mange andre kommuner. Resultatet var en del bedre enn for ett år siden.

Målt over de siste fire årene har driftsmarginen vært solid.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på 11,4 prosent av brutto driftsinntekter, det høyeste som er målt noen gang.

Førde har en ganske stor sum penger på 'bok' i form av disposisjonsfond (10,6 prosent). Har kommunestyret et vedtatt mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være?

Netto renteekspontert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. I snitt er renteekspontert gjeld på 36 prosent av brutto driftsinntekter, omtrent det samme som for ett år siden.

Netto renteekspontert gjeld er mye høyere enn

landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Førde ligger på 51 prosent.

Det siste året er det få andre kommuner som har redusert gjeldsgraden så mye som Førde har gjort.

Kommune-Norge samlet bruker 0,6 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Førde har ingen problemer hva gjelder å betjene gjelda. Netto finans, før avdrag, utgjør bare 0 prosent.

Investeringsnivået har vært ganske lavt i Førde de fire siste årene.

KBN Finans

Et kraftig verktøy for styring av
kommunens samlede gjeldsportefølje

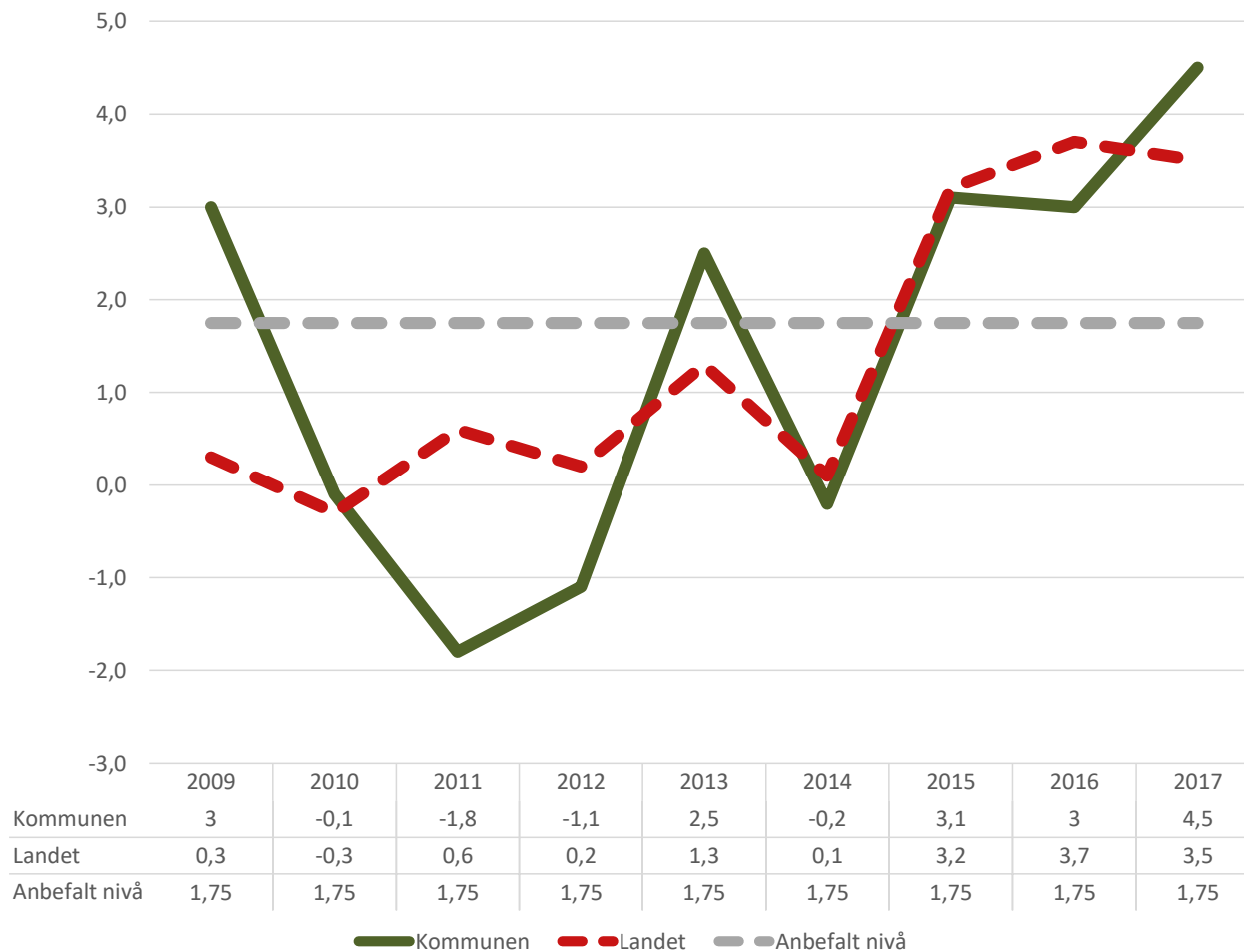

KBN Finans gir kommunen:

- god oversikt over kommunens finansielle stilling
- faste standard rapporteringsmuligheter
– men også mulighet for skreddersøm!
- mulighet til å simulere ulike markeds- og rentescenarier,
og hvordan dette påvirker bruk av av ulike
finansieringskilder og rentesikringsalternativer
- mulighet til å vurdere egne posisjoner og
kommunens finansielle risiki
- lett tilgang til dokumentasjon tilhørende gjeldsporteføljen

Ta KBN Finans i bruk idag på www.kommunalbanken.no

Korrigert netto driftsresultat (regnskapsår)

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

Grafen viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen som konsern. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs

generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 %).

I realiteten har netto driftsresultat vært høyere enn den virkelige driftsmarginen skulle tilsi de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (f170/f171) og netto avsetninger til bundne fond. Tidligere justerte vi også for momskompensasjon for investeringer, som til og med 2013 også

havnet i driftsregnskapet.

I mange kommuner spiller korreksjonen liten rolle, men generelt vil korrigert netto resultat være lavere enn det som er oppgitt som netto driftsresultat.

5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	126 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre 60		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (30 %)	12 847	12 578	12 674	64	13 447	12 066	5,2	5,4	5,4
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (35 %)	17 198	17 077	16 730	149	17 024	13 965	3,7	4,0	4,2
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (15 %)	8 991	9 653	9 279	328	8 435	7 459	3,7	2,6	3,2
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	1 743	2 058	2 017	163	2 221	1 116	4,6	4,3	4,7
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 249	3 410	2 811	271	2 790	956	2,9	3,5	3,7
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 376	2 698	3 213	318	2 624	1 931	4,7	4,5	3,3
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 570	3 520	3 899	143	3 785	2 828	4,9	5,1	4,6

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2018. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2017-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år. Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Førde er lave. Kostnadene var omtrent uendret i kommunen i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger over 50 prosent over de rimeligst drevne kommunene i kostnad - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene litt under det som er normalnivået. Justert for lønns- og prisveksten falt utgiftene i pleie og omsorg med 2 prosent i fjor, ifølge statistikkene.

Netto utgifter til barnehage har nasjonalt vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst. Barnehagekostnadene i kommunen ligger midt på treet. Kostnadene i barnehagene ble redusert med 4 prosent i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kostnadene i Barnevern-Norge økte med hele 11 prosent per innbygger i fjor, etter at vi altså har korrigert for lønns- og prisvekst. Det er den kraftigste økningen i nyere tid. Utgiftene øker

mye både i de rimeligste og de dyrest drevne kommunene.

Kostnadene innen barnevernet i Førde ligger nærmere de billigste enn de dyreste kommunene. Det siste året har utgiftene i barnevernet gått ned med 2 prosent, etter at vi har tatt hensyn til prisveksten.

Innen administrasjon ligger utgiftene lavere enn i normalkommunen. Gjennomsnittet for hele Kommune-Norge er på 3785 kroner per innbygger.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen under viser hva som er kommunens korrigerte kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, medianen i eget fylke og egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa.

Husk at vi har justert kommunens netto utgifter for utgiftsbehovet, slik det framkommer i

kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Forskjeller knyttet til ulik befolkning og geografi er altså tatt hensyn til. Tallene bør derfor i stor grad være sammenliknbare mellom ulike kommuner, men selvsagt spesielt mellom kommuner som likner på hverandre.

NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB.

Netto utgifter er korrigert for kostnadsnøklerne i statsbudsjettet for 2018, for å være mest mulig oppdaterte.

	Komm.	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	12 674	13 342	13 873	12 479	13 023	12 682	12 103
Pleie og omsorg	16 730	17 024	17 941	15 500	15 986	15 355	14 580
Barnehage	9 279	8 360	8 440	8 089	8 033	7 944	7 749
Barnevern	2 017	2 189	2 044	2 088	1 768	1 084	1 656
Sosialtjeneste	2 811	2 522	2 321	2 393	1 872	605	1 937
Kommunehelse	3 213	2 603	2 801	2 406	2 318	2 420	2 122
Administrasjon	3 899	3 789	4 298	3 534	3 648	3 215	3 024

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	-5	-9	2	-3	0	5
Pleie og omsorg	-2	-7	8	5	9	15
Barnehage	11	10	15	16	17	20
Barnevern	-8	-1	-3	14	86	22
Sosialtjeneste	11	21	17	50	365	45
Kommunehelse	23	15	34	39	33	51
Administrasjon	3	-9	10	7	21	29

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Miljø og ressurser

283 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

35

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (15 %)	136	149	156	366	113	70	3,0	2,6	1,9
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (formålsbygg) (15 %)	5,5	5,5	5,2	148	4,8	3,7	4,9	4,9	5,0
RESSURSER: Sjøppel per innbygger (kilo), korrigert for antall fritidsboliger (15 %)	423	569	561	388	435	236	4,0	1,3	1,3
RESSURSER: Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3) (15 %)	69	73	76	204	65	43	5,2	4,7	4,5
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (10 %)	254	279	258	96	213	530	3,4	3,5	3,4
LANDBRUK: Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar (10 %)	0,2	0,4	0,4	187	1,1	0,0	5,9	5,8	5,7
BEREDSKAP: ROS-analyser siste år innen skred og ras, flom og overvann (5 %)		2	2	137	2	3		3,5	3,5
SAMFERDSEL: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	512	514	517	105	598	442	3,7	4,0	4,1
SAMFERDSEL: Netto driftsutgifter til kommunale veier, per kilometer vei (5 %)	127	133	134	114	135	244	3,5	3,5	3,2
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)	199	213	27	385	108	233	5,0	5,2	1,1

Sektoren er en samlepott av ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om ulik forvaltning av ressurser og miljø. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt. Korrigert for lønns- og prisvekst var energikostnadene stabile i fjor, ifølge regnskapstallene. Kostnadene er vesentlig lavere enn for fem-seks år siden. Snittet er nå på 113 kroner per kvadratmeter.

Energikostnadene for bygg i Førde er ganske høye målt mot resten av Kommune-Norge; 156 kroner per kvadratmeter.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,8 kvadratmeter per innbygger. Arealet er omtrent uendret. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små.

Kommunen har litt færre kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet, enn det som er typisk i kommunene. Legg merke til at gjennomsnittet er betydelig påvirket av de største kommunene.

Et viktig ressurs spørsmål er hvor mye søppel som produseres. I år har vi korrigert søppelmengden for antallet fritidsboliger som er registrert i kommunen, basert på nasjonale

tall for bruk av fritidsbolig og antall personer per husstand. Dermed vil store hyttekommuner komme noe bedre ut i statistikken enn tidligere. Søppel per innbygger økte med 3 prosent i fjor, totalt sett.

Det produseres ganske mye søppel i Førde målt mot resten av landet. Finnes det naturlige forklaringer, eller er det et potensial her? Vi har korrigert for antall fritidseiendommer i kommunen.

Vannforbruket er nasjonalt på vei ned per innbygger, og falt også i fjor – til 65 kubikkmeter per innbygger. Kommunenes utgifter til rekreasjon i tettsted har økt med godt over 10 prosent det siste året, selv etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. Det er første gang i nyere tid vi ser en slik vekst i pengebruken på dette feltet. Andelen av dyrket og dyrka jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Førde er svært lite jordbruksareal omdisponert de siste årene, ifølge statistikken.

Det er få nøkkeltall knyttet til samferdsel. Kommunen bruker tilsynelatende et middels beløp for å vedlikeholde kommunale veier, målt som netto driftsutgifter per kilometer.

Kostnadene til vedlikehold av kommunale bygg kan ses på som en indikator for om

formuen blir bevart eller ei. Utgiftene økte med knapt 5 prosent i fjor, etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. I snitt er utgiftene til vedlikehold i Kommune-Norge på 108 kroner per kvadratmeter.

Kommunen bruker ganske lite penger på vedlikehold. Høy pengebruk er positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Saksbehandling

40 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

30

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	Plass	Snitt	Topp	KB 2016	KB 2017	KB 2018
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	10	9	9	256	7	0	4,6	4,5	4,5
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (15 %)	11	12	12	101	17	5	4,8	4,6	4,6
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (15 %)	44	35	35	161	38	9	3,4	4,2	4,2
EIERSEKSJONERING: Saksbehandlingstid (5 %)	25	18	15	109		3	3,6	4,8	5,0
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)	78	109	74	96	88	24	5,7	4,9	5,0
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (5 %)	53	35	45	206		14	3,6	4,6	4,2
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn (15 %)	17	35	85	2	7	29	4,2	6,0	6,0
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig (15 %)	16 288	16 264	16 290	304	12 645	4 134	3,1	3,3	3,5

Førde er blant de 100 beste på årets tabell. NB: De tre første nøkkeltallene er ikke oppdatert for 2017. Sektoren vil bli omarbeidet til Kommunebarometeret 2019.

Sektoren handler fortsatt i all hovedsak om byggesak og teknisk sektor, ettersom det nesten ikke finnes data om saksbehandling i Kommune-Norge generelt. En utfordring er at det mangler data for mange kommuner på enkelte nøkkeltall, noe som gjør plasseringer og vurderinger mer usikre enn ellers. De nyeste dataene som er brukt i Kommunebarometeret viser at kommunen brøt fristene i 9 prosent av sakene. Legg altså merke til at dette er 2016-tall.

Antall faktiske tilsyn målt mot antall byggesaker viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene, og mange som ikke rapporterer. Det var bare 7 prosent tilsyn i fjor, det laveste som er målt i de fire årene statistikken har eksistert. Det var tilsyn i mange saker i fjor, målt mot antall byggesaker til sammen. Få har så gode tall som Førde her.

Nasjonalt varierer gebyret for å saksbehandle

en enebolig voldsomt. Noen kommuner oppgir at de ikke krever gebyr i det hele tatt, mens de dyreste kommunene ligger på en kostnad på nesten 30.000 kroner eller mer. Forbrukerrådet har sommeren 2018 advart SSB mot å slutte å samle inn dette nøkkeltallet. «Gjennomgangen Forbrukerrådet fikk gjort i 2017 viser at gebyrforskjellene er enorme og at forskjellene mellom kommunene blir større. I tillegg øker flere av gebyrene radikalt uten åpenbar grunn», påpeker rådet i et brev til byrået. Saksbehandlingsgebyret for enebolig er litt over det som normalt har vært gjennomsnittet i Kommune-Norge. I Førde er det på 16290 kroner, ifølge tallene fra Statistisk sentralbyrå.

Vann, avløp og renovasjon

300 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

15

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2018	KB 2016	KB 2017
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (10 %)	8 288	8 098	8 389	70	10 443	7 031	5,4	5,5	5,1
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli (7,5 %)	100	100	100	1	98	100	6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE (7,5 %)	100	100	100	1	99	100	6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge (2,5 %)	100		100	1	99	100	6,0		6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH (2,5 %)	100	100	100	1	96	100	6,0	6,0	6,0
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger (5 %)	0,0	0,0	0,0	55	0,7	0,0	6,0	6,0	6,0
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer (5 %)	35	33	30	253	30	5	2,7	2,8	3,1
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%) (2,5 %)	0,1	0,2	0,6	148	0,7	2,2	1,2	1,4	2,4
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år) (2,5 %)	25	26	26	88	33	15	3,4	3,1	3,3
ALDER: Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp (%) (2,5 %)	0,4	0,4	0,5	132	0,6	1,8	2,2	2,1	2,3
ALDER: Alder på spillvannnettet (år) (2,5 %)	25	26	26	128	30	12	3,0	2,8	2,9
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav (20 %)	1	1	1	332	46	98	1,0	1,0	1,0
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett (5 %)		5	0	1	5	0		5,2	6,0
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere (5 %)	0	0	0	1	1	0	6,0	6,0	6,0
RENOVASJON: Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biologisk behandling (20 %)	31	31	28	314	39	52	2,7	2,8	1,8

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Summene er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2017-kroner. Gebyrene har nå sunket i seks år på rad, og er i snitt på 10443 kroner. Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Førde er relativt lave. Det er positivt så sant det ikke betyr at vedlikeholdet på anleggene lider.

Lekkasje fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene, og her er det ingen bedring å spore over tid. I snitt

forsvinner fortsatt 30 prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen på nær 50 prosent. Ifølge statistikken lekker det omtrent like mye fra ledningsnettet i Førde som i normalkommunen.

Fornyingen av vannledningsnettet har de tre siste årene vært ganske liten.

I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi i år også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettet. Kommuner som i for stor grad ikke har registrert alder på ledningsnettet, er imidlertid holdt utenfor statistikken. Vannledningsnettet i Kommune-Norge er i snitt 33 år gammelt. Verken vannledningsnettet eller spillvannnettet skiftes ut raskt nok på

nasjonalt nivå. Snittalderen for spillvannnettet er nå 0,61 år. Utskifting av spillvannnettet i Førde har vært ganske lavt prioritert de tre siste årene, ifølge statistikken.

Nasjonalt leveres 39 prosent av husholdningsavfallet til gjenvinning og biologisk behandling. Det er omtrent som før. De beste kommunene her ligger på godt over 50 prosent, de dårligste på ned mot og under 20 prosent.

En ganske liten andel av avfallet i kommunen går til materialgjenvinning og biologisk behandling. Må det være slik, eller kan statistikken bedres?

De ti beste i fylket

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Førde	1	9	38	147	80	94	364	103	126
Sogndal	15	14	316	119	234	51	88	44	243
Eid	16	8	148	9	198	83	146	407	213
Gloppen	21	27	71	33	136	58	210	411	235
Stryn	38	25	287	90	196	391	80	239	79
Hornindal	52	18	336		79	35		135	216
Fjaler	81	31	319	388	119	80	14	149	35
Vågsøy	82	22	272	74	253	56	136	413	255
Leikanger	92	89	92	69	38	219	368	221	253
Jølster	129	76	68	97	15	45	154	387	347

De ti beste i kommunegruppa

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Førde	1	9	38	147	80	94	364	103	126
Mandal	3	45	11	139	202	403	27	170	100
Hole	4	5	10	168	226	172	314	128	110
Sogndal	15	14	316	119	234	51	88	44	243
Strand	32	133	51	40	380	347	205	13	61
Vennesla	35	252	175	96	260	132	47	25	122
Os (Hord.)	46	164	170	51	379	272	262	65	188
Malvik	50	54	116	225	189	292	198	336	48
Time	67	92	126	55	384	198	352	259	166
Bamble	68	166	109	6	261	144	292	73	300

De Førde likner mest på

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Søgne	22	232	63	94	235	130	194	22	212
Fet	31	91	90	14	354	230	38	321	87
Strand	32	133	51	40	380	347	205	13	61
Malvik	50	54	116	225	189	292	198	336	48
Skaun	62	155	65	28	306	233	291	119	72
Time	67	92	126	55	384	198	352	259	166
Nannestad	90	328	108	127	418	308	199	64	1
Gjesdal	113	29	249	179	355	423	342	157	129
Giske	124	128	15	371	409	222	44	405	88
Stord	128	207	53	280	152	258	206	349	167
Klæbu	140	103	306	118	126	266	223	360	18
Melhus	145	184	122	370	245	186	169	276	41
Hå	154	284	153	83	420	218	366	179	15
Eigersund	180	234	117	330	352	314	307	102	225
Sørum	181	177	204	77	385	243	182	374	158
Vindafjord	233	115	93	393	412	283	95	94	148
Meland	236	189	228	151	349	150	98	372	344
Flora	259	307	239	185	61	316	105	404	290
Bømlo	308	273	278	265		418	161	242	262

Førde målt mot egne naboer

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Førde	1	9	38	147	80	94	364	103	126
Sogndal	15	14	316	119	234	51	88	44	243
Jølster	129	76	68	97	15	45	154	387	347
Balestrand	161	21	96	78	316	120	244	139	387
Gaular	228	80	376	80	348	254	143	271	127
Askvoll	262	113	127	359	344	62	374	192	264
Naustdal	271	334	229	193	134	166	104	339	104

Endringer i Kommunebarometeret fra tidligere år

Det er ti flere nøkkeltall i årets barometer, målt mot fjorårets versjon. Den viktigste endringen er at vi innen barnevern og sosialtjeneste nå også måler omfanget av tilbudet korrigert for beregnet behov. Vi kan dermed identifisere hvilke kommuner som i stor eller liten grad har tiltak i barnevernet og innbyggere på sosialhjelp. I

begge tilfeller antar vi at en lav skår er positivt. I barnehagene har vi fra i år også tatt med data om andre barnehager enn kommunale, men lavere vektet. Vi har hentet ut flere data om fastlegeordningen, for å legge mer vekt på den. Innen vann og avløp har vi tatt med ledningsnettenes alder, og ikke bare

fornyingsstakten, ettersom disse indikatorene bør ses i sammenheng med hverandre. Innen grunnskole har vi erstattet snitt på nasjonale prøver med andelen elever på laveste mestringsnivå, ettersom det nøkkeltallet skiller noe mer på kommunene.

Slik blir karakterene fordelt mellom kommunene

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren.

Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna «normalen» – punktet midt mellom topp og bunn.

På samme måte er grensen for

bunnskarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnskarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6).

Det er disse kommunene vi ofte betegner som «normalkommunen». Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår. Spørsmål om Kommunebarometeret? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no.

Hva er en normalkommune?

I analysen bruker vi ofte begrepet normalkommune. Da viser vi *ikke* til kommunen som ligger på landsgjennomsnittet - men den kommunen som har et resultat som er midt mellom de aller beste og de aller dårligste kommunene.

En normalkommune vil ha karakteren 3,5 (se boksen over). Landsgjennomsnittet er i veldig stor grad påvirket av innbyggertallet og resultatene i de store kommunene. Men vi ser i noen tilfeller at det er veldig stor forskjell mellom landsgjennomsnittet og hvor de

fleste kommunene befinner seg på skalaen. Da kan det bli stor forskjell mellom hva normalkommunen leverer, og landsgjennomsnittet. Det viktige er å identifisere hva som er de beste resultatene i Kommune-Norge, uavhengig av kommunestørrelse.

Korreksjon 5. juli 2018: Presisert at tre nøkkeltall innen saksbehandling er fra 2016.